Nr. 19.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 6 MARCA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta, *Ruski Inwalid*, wychodząca w języku polskim, z *Petersburga*, pod dniem 22 lutego, umieściła następujący Ukaz Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu.

Chcąc aby ogólna kommunikacyja poddanych *Naszych* z ościennemi Państwami coraz się bardziey rozszerzała, uznaliśmy dobrém, następujące ustanowić prawidła, tyczące się przejazdu przez granicę Państwa *Naszego*.

1°. Wszyscy przybywający zza granicy, wyłączywszy przypadki niżey wyrażone, powinni mieć dla przejazdu na granicach paszporty, od Ministrow i innych Agentów *Naszych* przy zagranicznych Dworach znaydujących się: Prawa, na mocy których Ministrowie i Agenci nasi będą wydawać takowe paszporty, będą im ze wszelkiemi szczegułami przepisane.

2°. Przyjeżdżający z tych miast, w których niema *Naszych* Poselstw ani Konsulów, powinni okazać na granicy paszporty od Gubernatorów tych miast; albo też od głównych naczelników im dane. Paszporty zaś od Offi cyalistów im podwładnych, od Komisarzy ziemskich, i Landratow, jako też i od magistratów dane, niebędą przyjęte. Naczelnicy pogranicznych *Naszych* guberniy, osobne odbiorą przepisy, pouczające ich, jak się mają stosować do ustaw względem kommuuikacyi w tym przedmiocie z pogranicznemi naczelnikami Państw stykających się z granicami *Naszego*, aby stosownie do nich mogli dawać rozkazy, od kogo mianowicie dane paszporty, powinny bydź uznawane na przejazdach przez granicę.

3°. Poddani Rossyyscy, czyto handlowi, czy inney klassy ludzie, mieszkający w Rossyi, i mający paszporta na doczesne oddalenie się za granicę, powracając z temiż paszportami nazad, bez naymnieyszey zwłoki będą mieć wolny przejazd.

4°. Poddani wspólni, czyli różnorządowi, (*sujets mixtes*) albo też ich pełnomocnicy, powinni mieć z *Naszey* strony paszporty od rządu tey gubernii, w którey ich majątki są położone. Tych wspólnych poddanych z takiemi poszportami niezatrzymywać na przejazdach, czy za granicę, czy w granice Naszego Państwa jadących.

5°. Wszystkie paszporty przejeżdżających powinny bydź okazywane na pogranicznych rogatkach, i, jeżeli stosownie do wyżey umieszczonych prawideł są wydane, przejeżdżający powinni bydź przepuszczani, chybaby osobne było zalecenie nie wpuszczać kogo.

6°. Też same przepisy mają bydź zachowane i we wszystkich portach względem przejeżdżających. Co się zaś tycze do maytkow, szyprow i czeladzi okrętowey, ci zostawieni są na dawnych prawidłach.

7°. Wszystkie te postanowienia poczną się wykonywać co do przybywających z mieysc bliższych Europy, za dwa miesiące; co zaś do tych, którzy przybywają z odległych stron oney, jako to: ze Włoch, z Hiszpanii, Portugalii, we cztery miesiące od daty nastania takowego Ukazu, który ma bydź ogłoszony w publicznych gazetach starey i nowey stolicy; do przeznaczonego zaś czasu osoby przejeżdżające granice, będą przepuszczane według dawnych przepisów.

Ustanowiwszy takowe rozporządzenia co do cudzoziemców przybywających w granice *Naszego* Państwa, osądziliśmy za rzecz potrzebną, aby osoby różnych kondycyy wyjeżdżające zRossyi doświadczały w tey mierze swobody przepisaney prawami *Naszemi*, jakowa, aby się opierała na prawidłach pewnych i stosownych do okoliczności, stanowiemy co następnje.

8°. Od dnia nastania takowego Ukazu, wszyscy cudzoziemcy i poddani *Nasi* wyjeżdżający za granicę, po należytém zwyczayném ogłoszeniu i zapewnieniu, otrzymają paszporty od Wojennych Gubernatorow, albo Jenerał-Gubernatorów w tych mieyscach, gdzie się ci znaydują, w mieyscach zaś, gdzie pomienionych niema urzędnikow, albo pod ich niebytność, Gubernatorowie Cywilni będą wydawać, i za każdym nowo wydanym paszportem zawiadamiać mają Ministerynm policyi.

9°. Co się tycze mieszkańców pogranicznych Rossyi, bawiących się handlem lub też innym przemysłem, takowym przejazd za granicę inaczey pozwolonym bydź niemoże, jak za świadectwem tamecznych ziemskich *Naszych* zwierzchności; co zaś do codziennych kommunikacyi włościan, te zostawują się na dawnych prawidłach. Właściciele spólnorządowi, (*propiétaires mixtes*) których dobra przecinają się granicą, ich domownicy, i włościanie, stosownie do traktatu zawartego w Wiedniu między *Nami*, Cesarzem Jegomością Austryjackim, i Królem Jegomością Pruskim, 21 Kwietnia (3. Maja) 1815 roku, będą mieli prawo przejeżdżać z jedney do drugiey części dóbr swoich bez paszportow.

10. Pograniczne wzajem zgłoszenia się narodów Azyjatyckich, Kubanu, na linijach: Kaukazkiey, Syberyiskiey i Orenburskiey, jako też poddanych Tureckich, zostawić na dawnych przepisach.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości podpisano ręką: ALEXANDER

W *Petersburgu* dnia 13 lutego 1817 roku.

Kontrasygnował Sekretarz Stanu, Hrabia *Nesselrode*.

Podług gazety, *le Conservateur Impartial*: Baron *Tadeldt*, prezydent trybunału cywilnego w *Abo*; Baron *de Troil*, radca tayny, prezydent kommissyi spraw finlandzkich, mianowani kawalerami orderu ś. *Alexandra-Newskiego*; Baron *de Rehbinder*, sekretarz stanu spraw finlandzkich ozdobiony wielkim krzyżem orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klassy.

Jenerał major, dowódzca regimentu huzarów gwardyi, *Lewaszew*, mianowany jenerał adjutantem Jego Cesarskiey Mości.

Jenerał Adjutant Jego Cesarskiey Mości, *Stanisław* Hrabia *Potocki*, ofiarował na rzecz inwalidów i zaliczył do ich kassy 93,720 rubli. Cesarz Jegomość w nagrodę tak chwalebnego dla ludzkości czynu, raczył ozdobić Hrabiego *Potockiego* orderem ś. *Anny* 1szey klassy.

Podług gazety *Ruskiego Inwalida*, datowaney z *Petersburga* dnia 23go lutego, przez rozkaz dzienny z dnia 21 t. m. Cesarz Jmć oświadcza zupełne ukontentowanie Swoje, Jenerał majorowi *Arsenjewemu*, i wszystkim PP. Dowódzcom szwadronowym półku konney gwardyi, za konné ćwiczenie wachmistrzów i podoficerów tegoż półku, oraz przeznacza Nayjaśnieyszy Pan dla wachmistrzów po 15, a dla podoficerów po 10 rubli.

Podług gazety, *Poczta Północna*, z dnia 24 lutego: Na przedstawienie Chersońskiego Guberna-

ra Woiennego, naymiłościwiey mianowani kawalerami orderów: ś. *Anny* 2giey klassy, półkownik połku dragonów gwardyi, *Selechow* i naczelnik kolonii *Nogaysów*, radca nadworny, Hrabia *de Maison*; orderu 8go *Włodzimierza* 4tey klassy: Assessor kollegialny *Gurżejew* i Sekretarz kollegialny *Oświanko-Kulikowski*.

W *Wiaźmie* maskarada, na rzecz inwalidów dana, przyniosła w zbiorze 500 rubli. — Od sierpnia do końca roku przeszłego, przez tamożnią taganrogską przeszło towarów, zza granicy na 2 miliony, a wyszło na 3½ milionów rubli wartości.

Z Grodna 10 lutego. (*artykuł nadesłany.*)

Z powodu przeniesienia JO. Xiążęcia Lubeckiego, Marszałka Guberskiego Grodzieńskiego na Urząd Gubernatora, gdy mieysce to pozostało niezaiętém, wybrany przez szlachtę Marszałek powiatu Brzeskiego, Kalixt Mierzeiewski, wykonał w dniu dzisieyszym w przytomności JW. Gubernatora Cywilnego przysięgę, i wszedł w urzędowanie Marszałka Guberskiego Grodzieńskiego.

Królestwo Polskie

Warszawa, dnia 8 marca.

Wypis z Protokułu Sekretaryatu Stanu Królewstwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, etc. etc. etc.

Maiąc wzgląd na drogość teraźnieyszą zboża w Naszem Królewstwie Polskiém, oraz na nieobfitość ostatniego zbioru, a chcąc nową przynieść ulgę mieszkańcom rzeczonego Królewstwa, i z tém większą pewnością dóyść do rostropnie i dobroczynnie zamierzonego celu w Uchwale Namiestnika Naszego z dnia 16 Listopada 1816 roku, przez zniżenie opłaty pieniężney zastąpić maiącey dostawę w naturze produktów, przez Seym 1811 roku uchwaloną: postanowiliśmy i stanowiemy.

Artykuł 1 Rozporządzenia artykułów 1go i 2go wyż wspomnioney Uchwały Namiestnika Naszego ustanawiaiące zasady, podług których oznaczoną ma bydź ilość pieniężn'y opłaty, uwalniaiącey na rok bieżący od dostawy produktów w naturze, zmienione będą; ceny zaś produktów, które przez Kontrybuentów dostarczone bydź miały w moc Uchwały Seymowey 1811 roku oznaczone iak następuie. — Pszenicy korzec ośmnaście złł. Polskich — Żyta korzec dwanaście złł. Polskich. — Owsa korzec ośm złł. Polskich. — Cetnar siana trzy złote Polskie. — Cetnar słomy dwa złote Polskie.

Art. 2. Całkowita opłata, iaka w mieysce dostaw w naturze wyżey wspomnionych wymaganą bydź ma, rozłożoną będzie na dwie równe raty i uiszczaną w miesiącach Marcu i Maju przez Kontrybuentów opłacaiących podatek *Ofiara* zwany; zaś w miesiącach Kwietniu i Czerwcu przez tych, co nie opłacaią tylko podymne.

Art. 3. Rozporządzenia artykułu 5go teyże Uchwały Namiestnika Naszego, podobnież zmienione będą w tém, iż zaległości należne Rządowi przez Kontrybuentów z powodu dostawy produktów w naturze przez Seymy 1809 i 1811 roku uchwaloney nie będą na teraz wymagane.

Art. 4 Wszelkie inne rozporządzenia wyż wzmiankowaney Uchwały utrzymane są w całey i zupełney swey mocy.

Art. 5. Namiestnikowi Naszemu w Królewstwie Polskiém i Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi, wykonanie i ogłoszenie niniey-zego postanowienia Naszego polecamy.

Dan w *Petersburgu* d. 31 stycznia (12 lutego) 1817

(podpisano) ALEXANDRE.

przez Cesarza i Króla: Minister Sekretarz Stanu *Ignacy Sobolewski.*

Zgodno z oryginałem: Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ignacy Sobolewski.*

Postanowienie Namiestnika Królewskiego o Jarmarkach w Warszawie. (dokończenie).

TYTUŁ V.

Art. 53. Przy Trybunale handlowym w mieście *Warszawie* będzie Wydział nadzwyczayny dla wyłącznego rozsądzenia spraw jarmarkowych, utworzony z Prezesa i Sędziów, stosownie do przepisu Kodexu handlowego wybieralnych, zostaiący pod ogólnym kierunkiem Prezesa Trybunału handlowego.

Art. 54. Kommissyia Rządowa Sprawiedliwości wyznaczy z Członków Trybunału Woiewodztwa Mazowieckiego osobny Wydział, obok Trybunału handlowego swe posiedzenia odbywać maiący, dla rozsądzenia sporów, które w exekucyi wyroków handlowych zdarzyć się mogą.

Art. 55. Taż Kommissyia wyznaczy osobny Wydział z Członków Sądu Appellacyynego, dla rozsądzenia sporów jarmarkowych w drugiey Instancyi, tam gdzie appellacyia ma mieysce; która w takim razie w dni naydaley ośm, ma bydź rozstrzygniętą. W tym Wydziale zasiadać będzie dla informacyi koleyno ieden z Assessorów wybranych oddzielnie podczas głosowania na Sędziów handlowych. Niebytność Assessora nie przerywa kompletu Sądu appellacyynego, iako i obecność iego nie uwalnia Sędziów od obowiązku zasiągania opinii znawców, gdzie ta z prawa okaże się bydź potrzebną.

Art. 56. Urzędowanie wymienionych w Art. 53, 54 i 55 kompletów sądowych ustaie z upłynieniem czasu jarmarkowego, i zupełném odsądzeniem wszystkich spraw jarmarkowych.

Art. 57. Następuiące tylko sprawy uważane są iako sprawy jarmarkowe. *a.*) te, które podług przepisu Kodexu handlowego podpadaią pod sądownictwo handlowe. *b.*) te, do których wpływa handluiący niemieyscowy, bądź krajowy, bądź zagraniczny. *c.*) te, które wypływaią z umów lub czynów, w czasie walnego Jarmarku Warszawskiego zdarzonych, lub gdy dopełnienie tego obowiązku na czas tego Jarmarku jest umówione. Warunki powyższe są łączne; gdyby choć na iednym z nich zbywało, wtenczas sprawa do kompletów sądowych wyżey wyrażonych należeć nie będzie, lecz do sądu zwyczaynego, bądź handlowego, bądź cywilnego, wniesioną bydź powinna.

Art. 58. Sposób postępowania w sprawach jarmarkowych będzie szybki, przepisany Kodexem handlowym.

Art. 59. W innych stosunkach sądownictwa cywilnego i karzącego, które wypływaią z pobytu osób i ich potrzeb w czasie walnych Jarmarków Warszawskich, Władze sądowe przyśpieszać będą dla osób niemieyscowych wymiar sprawiedliwości.

TYTUŁ VI. *Przepisy szczególne.*

Art. 60. Sprowadzone na Jarmarki walne, mięso, słonina, sadło, wódki, piwa i miody, gdy na konsumpcyą w kraju zostaną sprzedane, podlegać maią opłacie całkowitego podatku konsumpcyynego. Sprzedane za granicę opłacaią jak inne produkta i towary na Jarmark sprowadzone.

Art. 61. Deputacyia główna jarmarczna ustanowi należytości od uchowania, przeważenia, i t. p. ażeby nabywcy towarów na konsumpcyią w kraju lub za granicę sprzedawanych, na Jarmarkach walnych opłatami bocznemi tego rodzaju ciążeni nie byli.

Art. 62. Koszt na zaprowadzenie Urzędu celnego jarmarcznego poniesie Skarb publiczny.

Art. 63. Prezydent Municypalności i Policyi czuwać winien nad wygodą, wolnością i bezpieczeństwem osób podczas walnych Jarmarków.

Art. 64. Ma bydź zaprowadzony tak zwany *Intelligenzblatt*, czyli pismo dzienne jarmarkowe, obeymuiące wiadomość o przybyłych obcych handluiących, i to, coby oni w rzeczach swych handlowych obwieścić uznali potrzebę: pismo to w językach Polskim i Niemieckim wychodzić ma.

Art. 65. Na bydło, konie, owce i trzodę, targowiska na *Pradze* i w *Warszawie* na Muranowskim ku Cuchthauzowi i pod Wiatrakami, na zboże wszelkie na *Pradze* i na placu jarmarkowym za Saską żelazną bramą, będą oznaczone.

Art. 66. Zważywszy trudność znaczną w expedyiowaniu towarów zewnątrz okręgów jarmarkowych, expedycyie te wtedy tylko następować będą, gdyby okręgi jarmarkowe dość wcześnie urządzone, lub wszystkie przywiezione towary dogodnie w nich umieszczone bydź nie mogły. Mieysca składów prywatnych obierane będą przez Kupców z wiedzą władzy skarbowey.

Uskutecznienie postanowienia tego Kommissyjom Rządowym, w czém do którey należy, polecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 11 lutego 1817.

(podpisano) *Zajączek.*

Minister spraw wewnętrznych i Policyi,

(podpisano) *T. Mostowski.*

Radzca Sekretarz Stanu Jenerał Brygady,

(podpisano) *Kossecki.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Hiszpanija.

Pisma Publiczne donoszą o buncie ludu w *Walencyi*, który iednakże zaraz po wybuchnieniu, przytłumionym został. Dnia 17 stycznia zgromadził się uzbroiony tłum na rynku, który za czasu Rządu Stanow hiszpańskich nazywał się rynkiem konstytucyynym, a po powrócie Króla znowu dawne swe przybrał nazwisko. Skoro Jenerał *Elio*, Wielkorządca Królewstwa Walencyi, dowiedział się o tem zbiegowisku, wsiadł na konia z 2ma oficerami i 4ma żołnierzami, i pospieszył na mieysce niebezpieczeństwa. Strzelono do niego z karabinków; ieden z orszaku iego umarł z ran odniesionych; lecz burzyciele spokoyności rozproszonymi zostali. Następuiącego dnia (18 stycznia) kazał jenerał *Elio* ogłosić rozkaz, aby wszyscy (wyiąwszy woyskowych) oddali broń pod karą więzienia, processu i śmierci we 12stu godzinach — Jenerał *Elio* był iednym z tych 3ch Jenerałow, przeciw którym w roku 1815tym wydane były zfałszowane rozkazy Królewskie na uwięzienie ich i stracenie bez żadnego processu. Dotychczas nie odkryto ieszcze tego fałszerza, i podobno go nawet nie śledzono.

Kalendarz dworski zawiera następuiący wykaz zbroyney siły *Hiszpańskiey*: 824 *Jenerałow*, to iest: 11 Jenerałow-Kapitanow, 143 Jenerałow-Porucznikow, 229 Jenerałow-Majorow, 461 Brygadyerow — W *Administracyi woyskowey* iest 63 Intendentow woyska, 129 Kommissarzow żywności, 279 Kommissarzy woiennych. *Woysko domowe Króla* składa się z 4ch szwadronow gwardyi bokowey i iedney kompanii flankierow, z iedney kompanii halabartnikow, iednego pułku gwardyi hiszpańskiey maiącego 5 batalionow, z iednego pułku gwardyi Wallońskiey i iedney brygady karabinierow królewskich z 4ch szwadronow — *Piechota liniowa*: 50 pułkow, każdy z 3ch batalionow, między któremi iest ieden pułk Włoski i dwa pułki piechoty Szwaycarskiey. — *Lekka piechota*, 13 pułkow — *Artyllerya*: iedna kompania kadetow, 5 pułkow artyleryi pieszey, 6 szwadronow lekkiey artyleryi; 64 kompanii weteranow, 75 kompanii ćwiczonych milicyantow, 18 kompanii robotnikow, 812 Oficerow i 5 batalionow woźnic woyskowych — *Inżynierya*: 3 bataliony saperow, każdy z 8miu kompanii, 3 kompanie woźnic — *Jazda*: 30 pułkow, to iest 17 pułkow liniowych, 5 pułkow dragonow, 4 pułki strzelcow i 4 pułki huzarow — *Milicya*: 42 pułkow, każdy z 6 kompanii — *Milicya gminna*: 137 kompanii — *Inwalidzi*: 45 kompanii zdolnych do służby, a 26 kompanii niezdolnych — Korpus woyska, który się zebrał w *Andaluzyi* pod sprawą Jenerała Porucznika Hrabiego *Abisbala*, a przeznaczony iest do *Ameryki Hiszpańskiey*, składa się z 4ch pułkow piechoty liniowey (każdy z 3 batalionow), z 5 pułkow po dwa, a z 2ch po iednym batalionie, z 2ch batalionow lekkiey piechoty, tudzież z 5 szwadronow iazdy. Woysko to przeznaczone iest do *Mexyku*, *Peru* i wyspy *Kuby*, i ma niebawnie siąśdź na okręty.

Dziennik *Frankfortski* umieścił list z *Madrytu* pod dniem 24tym stycznia pisany, osnowy następuiącey: „Wielka wyprawa, do naszych osad Amerykańskich przeznaczona, ma odjazd swóy przyśpieszyć; Minister woyny dał w tey mierze iey Dowódzcy, Jenerałowi O'*Donellowi* (Hrabiemu *Abisbalowi*), naywyraźnieysze rozkazy. Wszyscy Oficerowie, do niey należący, maią się udać do swoich korpusow w *Andaluzyi* stoiących. Ta wyprawa składa się z czoła piechoty i artyleryi naszey; nieszczędzono niczego dla uczynienia iey straszną i dla zapewnienia iey skutku. Na tem woysku polegaią teraz nadzieie *Hiszpanii*. Jenerałowi *O'Donellowi* zlecono środki bardzo poiednawcze, po których się spodziewamy, iż się oburzone umysły ułagodzą. W *Madrycie* wydrukowano niezmierną liczbę odezw, które wyprawa z sobą zabierze; przyrzekaią w nich przebaczenie i zapomnienie przeszłości; obiecuią ludowi Amerykańskiemu wielkie korzyści, rozległą wolność handlową, i Rząd życzeniom Narodu bardziey dogodnieyszy. Z drugiey strony zaręczaią wszystkim Jenerałom i Oficerom zachowanie ich stopnia i pensyi, ieżeli opuszczą chorągwie powstańców. Król zachowuie sobie nadto nagrodzić tych, którzy dadzą pierwsi przykład podległości.

Prussy

W. Xiążę Meklemburko - Szweryński wyiechał ztąd do *Ludwigslust*, a Jenerał Porucznik *Kosiński* przybył z *Poznania* do tuteyszey stolicy. PP. *Józef Łodzia Bniński*, *Józef Kwilecki* i *Ignacy Szembek*, otrzymali od Króla dostoyność Hrabiowską.

Baron *Reiswitz*, Radca Rejencyi, założył w *Kwidzynie* bezpłatną szkołę rzemieślniczą. Jest tam iuż 62 ludzi, powiększey części kaleków woyskowych. Robią sieci, kołdry, koszyki, opletaią krzesła i t. d.

Niemcy

Słychać o uczynić się maiącym kroku, ażeby związek Niemiecki należał do rzędu Mocarstw europeyskich. — Xiężna *St. Leu* kupiła od Barona *Streng* za 48,000 fr. piękny pałac i wieś *Arensberg* w Kantonie Szwaycarskim Turgowii, między *Ermatingen* i *Berlingen*, dwie mile od *Konstancyi*. Mysli tam bawić przez lato; przez zimę zaś w dobrach, które niedawno kupiła w Bawaryi.

Włochy.

We Florencyi Hrabia *Baldelli* znalazł autentyczne wiadomości o podróży *Ameryka Vespucyusza*, które poprzednie błędy prostuią — Papież każe rozdawać ubogim soloną rybę — Papież uznał niepodległość małey Rzeczypospolitey, *Swięto-Maryńskiey*: uznanie to, na marmurze wyryte, kazał na iey granicach postawić — W okolicach *Werony* zboże kłosy iuż wypuszczać zaczyna, a ptaki kraiowe pisklęta iuż maią. W południowym *Tyrolu* kwitną iuż migdały i brzoskwinie, a w okolicach *Botzen* na winie są iuż zawiązki. Skowronki i drozdy śpiewaią po całym kraiu. Biorą to wszystko

za wróżbę urodzaynego roku — Przez trzęsienie ziemi powstało wiele nowych jezior w górach witerbskich.

Nieiaki P. *Carnavale*, właściciel *Albano*, na połowie drogi z *Albano* do *Torre*, odkrył szereg starożytnych grobow, w których mnóztwo znayduią naczyń glinianych i innych sprzętow i rzeczy nader ciekawych, maiących, iak rozumieią, należeć do czasow, założenie *Rzymu* poprzedzaiących.

Xiężna *Wallii* przybyła d. 10 b. m. do *Turynu*; nazaiutrz odwiedziła dwór tameczny. Postawiono straż honorową w domu, gdzie mieszka — Małżonka *Karola IV* zachorowała. w *Rzymie*

Dnia 28 stycznia zrana było w *Viterbo* ciepło na 18 stopni; po południu zaś powstała wielka burza z gradem, większem od orzechow laskowych. Nakazano zaraz 40togodzinne nabożeństwo.

Zabronił Oyciec ś. przechodu woyska przez kray Rzeczypolitey *S. Marino*, złożoney z iedney góry i kilku przyległych pagórkow; łatwo więc można ominąć — W miastach toskańskich *Florencyi*, *Pizie i Liwornie*, znayduie się 800 rodzin angielskich. Liczba zaś młodych Anglikow; którzy biorą nauki we Włoszech, wynosi 1500.

Algier.

Z *Algieru* doszła wiadomość, iż Dey swoie woysko codziennie musztruie, a szczególniey Artylleryą nadbrzeżną; kazał nadto wielkie zapasy woiennych potrzeb porobić.

Ameryka Hiszpańska.

Goniec przybyły z *Rio-Janeiro* w Brazylii następuiąca pod 9 grudnia r. z. przywiózł wiadomość: „ Eskadra Portugalska, składaiąca się z liniowego okrętu, dwóch fregat i dwóch szalup stoi na rzece *La Plata*. Nie probowała ieszcze w żadnem mieyscu północnego brzegu, wysadzenia woyska swego na ląd, chociaż spodziewać się można, iż mieszkańcy okolicy *Montevideo* niedawaliby odporu. Wszakże lękaią się w Brazylii, aby *Artigas* dowódzca rokoszanow, zamiast bronienia Portugalczykom wylądowania, niewpadł do południowych prowincyy Brezylii w okolicach *Rio-Grande*.

Podług późnieyszego listu z *Rio-Janeiro*, porażenie iedney dywizyi portugalskiey pod dowodztwem Jenerała *Curado* przez woysko *Artigasa*, wielkie tam sprawiło wrażenie; lękaią się nawet, aby ten naczelnik rokoszanow nie przeciągnał na swoię stronę mieszkańcow prowincyi St. Paul, i w niewolnikach, robiących po kopalniach dyamentow, tak skłonnych, do buntu, nie znalazł stronnikow. I ta ieszcze uwaga zastanawia Portugalczykow, iż *Artigas*, maiąc woysko złożone z samey lekkiey iazdy, łatwo wypędzić może ich woysko, i wtargnąć wgłąb Brazylii.

Późnieysze znowu wiadomości donoszą, iż gdy 500 ludzi z liniowego woyska portugalskiego zaięło bez oporu *Maldonado*, inny oddział głównego korpusu, który udał się prosto do *Montevideo*, przez *Artigasa* napadniony i zniesiony został — *Artigas*, rodem Hiszpan, był dawniey oficerem hiszpańskim, użytym od rządu, aby rozboynikow kryiących się wewnątrz kraiu wyszukał i połapał. Zna on wszystkie ścieszki wschodnich okolic, a teraz stanął na czele tych samych rozboynikow, *gerillasami* zwanych, których miał ścigać, bo więcey w têm spodziewa się zyskow.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Korrespondent Hamburski umieścił przez żart następuiący.

Okólnik Deja Algierskiego do wszystkich urzędników sądowych i policyynych w iego kraiu, względem tak zwanego Ducha Czasu.

„ Gdy słychać, iż niebezpieczny burzyciel spokoyności i podżegacz, zwany pospolicie *Duchem Czasu*, tuła się od lat kilkudziesięciu w kraiu naszym, zapalaiąc osobliwszemi mowami umysły wiernych naszych poddanych i mieszaiąc ich rozum; przeto postanowiliśmy i stanowiemy ninieyszem, co następuie: 1) Wspomniony *Duch Czasu* ogłasza się za wyiętego zpod prawa, z obietnicą nagrody za głowę iego; 2) Rozesłane będą w tey mierze listy gończe, a żandarmerya piesza i konna, tudzież wszyscy exekutorowie odbiorą stosowne przepisy, ażeby go, gdziekolwiek spotkaią, natychmiast wzięli i do nayblizszey zwierzchności mieyscowey dla osadzenia w więzieniu oddali. Zaleca się oraz władzom woyskowym, ażeby dzielną w tey mierze pomoc dawały. 3) Skoro tenże *Duch Czasu* schwytanym zostanie, zbierze się niezwłocznie kommissyia woyskowa, i odprawi sąd na niego, tak, aby we 48 godzin po uwięzieniu, został rozstrzelanym bez pozyskania żadney łaski i dozwolenia mu użycia środków prawnych. Dołączamy wam opis iego, końcem wydać się maiących listow gończych, i iesteśmy wam łaskawie przychylni.— Działo się w zamku naszym w *Algierze* i t. d.

(podpisano) *My Dey.*

Opis tak zwanego Ducha Czasu.

„ Jest on, iak słychać, wielkiey kolosalney postaci, ma wolne i śmiałe czoło, wielkie iskrzące się oczy, długie niestrzyżone włosy, długą brodę i mocny skład ciała. Mówi głośno; krok iego silny; ma bydź opatrzony w zbroię, tak, że mu kula, ani pchnięcie nie szkodzi, i dla tego trudno go schwytać. Mówi wszystkiemi ięzykami, i posiada osobliwsze sposoby mówienia; powstaie przeciwko tyranii uciskania umysłów, ściesnianiu wolności druku, lennościom, przywileiom i t. d. Trzeciem iego słowem iest: wolność, prawa ludu, reprezentacyia, liberalne wyobrażenia i tym podobne brednie. „

Czytamy w gazecie Berlińskiey co następuie: — „ W roku 1517 przed narodzeniem *Chrystusa*, żył *Moyżesz*; a *Marcin Luter*, w tymże samym roku po narodzeniu *Chrystusa*. W roku 1798 przed narodzeniem *Chrystusa* był *Józef* w Egipcie, a w têmże roku po narodzeniu *Chrystusa* był tam *Bonaparte*. W roku 1436 przed narodzeniem *Chrystusa* była wyrocznia Delficka, a w tymże roku po narodzeniu *Chrystusa* wynaleziono sztukę drukarską.

Sławny Aktor Paryzki *Talma* chce porzucić teatr, ieżeli mu oprócz wysłużoney pensyi nie wypłacą iego części z kapitału towarzystwa aktorów; ieżeli go nie uwolnią przez 4 miesiące w roku od grania; ieżeli mu nie dadzą 30,000 frankow roczney płacy; i ieżeli mu nie pozwolą iednego *benefisu*. Donoszące o têm iedno z literackich pism Berlińskich przydaie: — „ Czegożby więcey mógł wyciągać, gdyby w 6ciu bitwach *kray ocalił*? „

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — *w Drukarni XX. Pijarów.*

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 19

WILNO DNIA 6 MARCA 1817 ROKU.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

ANGLIA

(Z Kor. hamb.) Londyn, dnia 22 lutego.

Dnia 19 t. m., w Izbie niższéy Lord *Castlereagh* imieniem taynego Wydziału zdał sprawę względem zdradzieckich związków w Anglii. Rapport jego obeymuje więcey szczegułow, aniżeli rapport podany w Izbie wyższéy i zawiera jeszcze, co następuje:

„Pierwszy plan, który ułożono, dążył do tego, ażeby nagle w nocy zrobić powstanie, napaśdź na woysko, a podczas sprawionego tym sposobem przestrachu, miasto z różnych stron podpalić, i opanować baraki, *Tower* i bank. Wymyślono straszliwą machinę, za pomocą którey kawalerya na ulicy zatrzymaną bydź miała. Tymczasem plan ten zatrzymano dla planu Spafieldskiego, iżby się przekonać, jak wielkiéy liczby ludzi pewnymi bydź można. Dla przygotowania rzeczy rozrzucono drukowane kartki w następney treści: „Brytania do broni! Cały kray oczekuje na hasło Londynu. Wyłamcie składy broni; uzbroycie się wszelką bronią! Żadnego podwyższenia ceny chleba; żadnego Rejenta; żadnego *Castlereagh*. Niech giną! Żadnych podatków! żadnych Biskupów! Wszystko to niepotrzebne. *N. B.* 5000 takich kartek poprzybijano w Londynie i okolicach." W przeciągu czasu i od pierwszego do drugiego zebrania na *Spafield*, agenci zdrayców snuli się wszędy, dla podbudzania motłochu. Przyczepili się do maytków i obiecywali im wyższy żołd i pensyą pod nowym rządem; żołnierzom obiecywano wyniesienie na stopnie officerskie. Opatrzono się w broń; jedna osoba dostarczyła 250 pik i pieniądze za nie odebrała. Potem nastąpiły okropności d. 2go grudnia. W pismach i mowach źlemyślących, zalecona jest szczególniey zguba tak nazwanych, klas uprzywilejowanych a te przez naród, są odznaczone, które się tylko z robotników wieyskich, rzemieślników, artystów i kramników składają. Wszelkiey religii i wszelkiey uczciwości wyrzekają się w katechizmie swoim przez następujące pytania i odpowiedzi: Chcecież żyć bez Boga i Króla? *Odpowiedź*: Wyprzysięgamy się wszelkiego rodzaju tyranii. „W mowach swoich często rozszerzają się nad tem zapytaniem: „Czy Jakobin czy też Loialista jest większym i lepszym przyjacielem swego kraju?" W nocy z dnia 2 grudnia gościńce napełnione były ludźmi, którzy niecierpliwie czekając wiadomości wyglądali przybycia pocztowych wozów, i przyjęli to z umartwieniem, gdy posłyszeli, że tumult bez znaczącey szkody uśmierzony został. Zle myślący zapewniają, iż wiele kroć sto tysięcy na stronie swey mają. Utrzymują oni księgę, w którey wszyscy silni mężczyźni są zapisani, dla użycia ich wpotrzebie, i drugą tak nazwaną *księgę czarną*, do którey zapisują imiona tych, na których w czasie powszechnego powstania zemsty swey dokonać mają. W jednym hrabstwie rozszerzyły się kluby *Hampden* prawie po wszystkich wioskach. Każdy przyięty do klubu otrzymuie gedłową kartę z napisam: „*Bądź gotów, bądź gotów*" Klubiści wymieniają już dobra, które się im dostać mają, i mówią głośno o zburzeniu kościoła. Obstalowano wielkie mnóstwo broni. Tymczasem systemat insurrekcyi, rozszérzył się tylko do okręgów manufakturalnych, a żadna z wyższych, nawet ze średnich klas i rolników słuchać go niechciała; ale exystujące prawa są nie dostateczne do wstrzymania złego. Spiskowi tak, jak dawniey francuzcy rewolucyoniści, a to jeszcze okropniey, do dzieła swego przystąpić chcieli. Chciano wprowadzić wydziały bezpieczeństwa, kluby Jakobinów, czerwone czapki, gilotynę etc., a razam z ministrami, biskupami i rodzinę królewską sprzątnąć."

Na wniesienie Lorda *Castlereagh* postanowiono wziąć do rozwagi rapport ten następnego poniedziałku.

Podług ostatnich doniesień z wyspy ś. *Heleny*, Bonaparte żyje bardzo samotnie. Od kilku tygodni nie wychodził z domu, a już od kilku miesięcy nie jezdził konno. Często zapada nieco na zdrowiu i sam się zazwyczay leczy, a szczególniey używa bardzo wiele ciepłych kąpieli, w których często do trzech godzin siedzi. Sposobom lekarskim mało ufa, i zapewnia, że one bardziey szkodzą, aniżeli pomagają. Kiedy mu powiadają, że teraźnieyszy ociężały sposób jego życia może mu sprawić niebezpieczną chorobę, na to odpowiada: „Tém lepiey." Zyczy on sobie, iżby go zastrzelono; spokoynie siedząc na swojey sofie chciałby śmierć przyjąć. Samobóystwa jednak nie chce popełnić: gdyż ma tak wielką duszę, iż los swój znosić może. Jednakże temi czasy nie pozwolił na wyrwanie sobie zbolałego zęba, i nie chciał używać żadnego płókania, póki go nie zapewniono, że w płókaniu tém nie ma ani merkuryuszu, ani opium, których się mocno lęka. Rady tey, ażeby dla skorbutycznego defekta używał więcey pokarmów roslinnych, aniżeli mięsnych, usłuchał, i odtąd ma się lepiey. Nikt go z obcych nie widzi, i on też nikogo widzieć nie chce. Czyta wiele i często nad czytaniem zasypia. *Las Cases* zapewniał, że Bonaparte jednego razu ciągle przez 14 godzin czytał.

Mówią, że P. *Cobbet* na rozkaz rządu aresztowany został.

Wczora wieczorem, w Izbie wyższey, po oddaleniu arbitrow, Lord *Sidmouth* wniosł bil, ażeby Król Jmć umocowany został, do wydawania rozkazow na uwięzienie osób, któreby za podeyrzane mieć musiał o zamach na osobę N. Pana i iego rządu, to iest, bil na *zawieszenie Aktu Habeas Corpus*, iak w roku 1794. Bil ten odczytano, a w poniedziałek d. 24 ma bydź powtórnie czytany; poczém uczynione będzie wniesienie, ażeby ieszcze tegoż wieczora bil ten przez obadwa wotowania przeszedł.

Jednakże nie będzie to iedynym środkiem; gdyż bil Lorda *Sidmouth* nie może bydź przystosowanym do wszystkich zgromadzeń buntowniczych; a tak zapewne w Izbie niższey inny ieszcze bil wniesiony zostanie.

Powtórnie ogłoszono nagrodę 500 f. s. ieśliby kto dostawił młodego *Watsona*; równąż nagrodę ogłoszono, ktoby poymał zbiegłego *Thisselton*.

Z powodu ostatniego spisku, uwięziono także jednego perukarza, iednego szewca i iednego szczotkarza. Z całey tey rzeczy, podług wszelkiego podobieństwa, okazuie się, iak nikczemnego rodzaju spisek ten bydź musiał.

Jedna z gazet oppozycyynych wyraża: Wiele ludzi, ku chwale honoru angielskiego, nie może sobie tego wyobrazić, iżby relacye, iakie o powszechnym spisku uczyniono, były tak prawdziwe, za iakie one podaią. Zdaie się, iż to iest podobna historya, iak ów nikczemny spisek *Pleigniera*, *Carboneau i Consortów* w Paryżu. Tymczasem widoczną iest, że ministeryum musi przedsięwziąć środki ku poskromieniu swawoli, która tak dla ministeryum, iako dla porządku publicznego nader szkodliwą stać się może. Kolory, iakiemi rzecz w raportach taynego wydziału iest odmalowana, uważaią, dzięki Bogu! za przesadzone.

P. *Congreve* wynalazca znaiomych rakiet, miał się chwalić, że gdyby woyna trwała dłużey, siłę swego wynalazku do tego posunąłby stopnia, iż ogień ręczney broni stałby się małą rzeczą.

Dzienniki Kapitana *Tuckey*, badacza natury, który w czasie swey wyprawy na odkrycie wewnętrzney części Afryki umarł, przybyły do *Londynu*, i wkrótce będą ogłoszone.

Francya

(*z gaz. berl.*) *Paryż, dnia 21 lutego.* D. 19 prezydował Król na radzie ministrow. D. 18 byli na obiedzie u Króla, Xiążę Heski, *Fryderyk*, brat królowey duńskiey i jenerał naczelny kontyngensu duńskiego we *Francyi* stoiącego — Na balu u Xiążęcia *Wellingtona* Xiężna *Berry* była w stroiu wieśniaczki sycyliyskiey. — Xięztwo Ichmość *Berry*, d. 18 pod wieczor ukazali się w maskach na bulwarze — W ministeryum woyskowem pracuią teraz nad połączeniem wiedno urzędu inspektorow popisow i kommissarzy woyskowych — Uczta Wolnych Mularzy, w pałacu *Menus-Plaisirs* dana, przyniosła 22,000 fr. — Lord *Clancarty*, poseł angielski przy dworze Króla Niderlandzkiego, siadł w *Calais* na okręt d. 13go i popłynął do *Dover* — W *Valenciennes* w koszarach woyskowych, obok izby, w którey beczki z prochem są złożone, powstał był ogień, który nayokropnieysze szkody mógłby był zrządzić — W *Tuluzie* d. 13 cała familia żydowska chrzest przyięła. Prefekt, P. *Remusar*, był w liczbie rodzicow chrześnych. — Król z wielką uprzeymością przyiął Xiążęcia *Orleans* i zaprosił, ażeby swoię familią chciał sprowadzić do *Francyi* — Xiążę *Bourbon*, o którego blizkiem lub rzeczywistem do *Paryża* przybyciu, różne gazety donosiły, dopiero w kwietniu do *Francyi* ieszcze spodziewany — W *Rouen* przez kilka dni były rozruchy. Dowódzca woyskowy, Vice Hrabia de *Cheffontaines* uyrzał się przymuszonym wydać groźny rozkaz dzienny — Z okoliczności ogłoszenia, maiącey wyniyśdź edycyi dzieł *Woltera i Russa*, iedney kosztownieyszey dla bogatszych, drugiey tańszey dla uboższych, duchowieństwo paryzkie, po wszystkich kościołach przez czas wielkiego postu, postanowiło poprzybijać ogłoszenia, wyrażaiące, iż to przeciwi się duchowi religii, iżby podobne pisma czytane i rozszerzane bydź miały — Wiele młodych xięży opuszcza kray i wyieżdża na prace missyonarskie do Indyy Wschodnich.

Akt, mocą którego, *Fouché*, Xiążę *Otrante*, pałac swóy w *Paryżu* i inne własności we *Francyi* będące, P. *Tries* i kompanii w *Wiedniu*, za milion frankow przedał, dnia 3 t. m. do xiąg tuteyszych podany został.

Od granic Francyi 20 lutego: Listy z *Paryża* donoszą ogólnie o zbliżeniu się Króla i Xiążąt w nadaniu Francyi stałey konstytucyi, gdy dawniey uważano, iż nie bardzo temu byli przychylni. Król zdaie się, iż do tego kroku znaglony był przez Ministrow, którzy nieiako rodzay politycznego testamentu oddali mu w ręce, a w nim, podług wieści urządzenie, tyczące się familii. Król, iak mówią, w czułey przemowie rozprawiał o podobieństwie blizkiego swego zgonu, i przy tem oświadczył, iż ta epoka mogłaby i iego ludowi i iego familii stać się nieszczęsną, gdyby taż familia iego systematu rządu, iego konstytucyynemi przedsięwzięciami, i owym przez rewolucye i postęp oświaty w Europie koniecznym torem iśdź niechciała. Nadto, Król stara się Xiążęta przekonać, iż w obecnym stanie umysłów nieograniczona władza istnieć nie może, i że on sam dla dobra tronu i dla utrzymania berła w ręku swoiey familii władzę swoię ograniczył. Z żywością przytem i prawdą odmalował im dzisieyszy powszechny głos w Europie, który przeciwko wszystkim przez czas i oświatę zniszczonym urządzeniom, a godności ludzkiey sprzecznym, ze ślachetną niechęcią powstaie. Xiążęta zdawali się tém bydź przekonani, i w chęci poświęcenia zbyt uderzaiących w oczy zwyczaiow; z tém wszystkiém, niekażdy temu nawróceniu się ich wierzy.

Niderlandy.

Bruxella, dnia 23 lutego. Nowonarodzony Xiążę będzie miał tytuł Xiążęcia *Brabancyi*. Kapelan nadworny *Erieger z Hagi* będzie chrzcił Xiążęcia. Rada Municypalna *Antwerpska* ofiarowała koronnową sukienkę dla Nowonarodzonego Xiążęcia, a N. Matka w odpowiedzi swey do Rady wyraziła: „*Dziecię to pierwszy raz włoży tę sukienkę, kiedy matka z niem do Antwerpii przyiedzie.*„ Akuszer i medyk *Tidal* orderem udarowany został.

Mówią, że P. *Appelius* wyydzie z ministeryum, a następcą iego ma bydź P. *Holvort*. Mówią ieszcze, że P. *Gogel*, będzie ministrem skarbu.

Czynię się przygotowania do założenia dwóch obozow, między *Oudenarde i Doornick*, a drugi pod *Antwerpią*, każdy na 20,000 woyska: w obozach tych ćwiczyć się ma milicya. Xiążę *Wellington* woyska ćwiczyć będzie — Załoga w *Namur* składa się z 5,000 ludzi: 3000 ludzi pracuie tam około cytadelli — Mówią o zjechaniu się do *Paryża* wielu jenerałow dowodzących, w celu znaydowania się na odbywanych teraz w mieście tém układach.

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIA.

1. Kommissya do Urządzenia interessow Radziwiłłowskich ustanowiona, maiąc na naypierwszym względzie artykuł 22 Organizacyi swoiey w rzeczy Skarbowego długu, i przeto uspasabiaiąc środki ułatwiaiące ostateczny ze Skarbem Monarszym rozrachunek, postanowiła obwieścić tych wszystkich Obywateli, którzy pod jakimkolwiek bądź nazwaniem posiadaią dopióro Dobra Radziwiłłowskie, i tych którzy dawniey też Dobra mieli w swoim dzierżeniu. iżby niezawodnie w ciągu trzech miesięcy, od datty niniey szey, złożyli w mieyscowych Sądach niższych Ziemskich, naydokładnieysze tabelle, z wyszczególnieniem w onych datty mieysca, oraz ilości wniesionych do Kass Skarbowych, i bądź do czyich kolwiek rąk, na konto wyżey pomienionego długu, dochodow, procentow, additamentow, aręd czyli administracyynych intrat, tudzież zdołączeniem kopii kwitow, ze wszystkich wyżey wyrażonych opłat, ułożonych koleją datt i zatwierdzonych podpisem własnym aktorow, czyli składaiącego też tabelle i kwity do rzeczonych Sądow Niższych, a prócz tego, gdy mogą znaydywać się za Inskrypcyami ręcznemi zeszłego Xięcia Dominika Radziwiłła debitorowie, którzy na umorzenie Skarbowego długu, składali cało lub częściami debita; z zastawników zaś, którzy wnosili do rozmaitych mieysc składkę, pod nazwaniem trzy procentnego, przeto i każdy z nich kto, ile zaliczył kwitacyą sobie wydaną w kopiii, podpisem swoim stwierdzoney, równie w Sądzie Niższym Ziemskim mieyscowym złożyć jest obowiązany, dla przedstawienia onych, po upłynieniu trzech miesięcznego terminu. do niniey szey Kommissyi. Datt w Wilnie 1817 roku mca Februaryi 27 dnia Originał za podpisem w Protokule Prezesa i Członkow Kommissyi.

Zgodnó z Postanowieniem Kommissyi, świadczę
Wincenty Ławrynowicz Jeneralny Sekretarż.

---

1 Roku 1817 mca Febr. 16 d. w terminie z odroczenia wypadłym Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział maiątku JW. Kazimierza Rodziewicza Podkom. Pttu Borysow. dla usatysfakcyonowania kredytorow i pretensorow iego Remisami Zie. Bor. Sądu Głgo Mińskiego zgo Depart. przeznaczony, do folwarku Kazimierzowa attynencyi dóbr Skuplina w Pcie Borys. położonych zjechawszy, tak dla zaadcytowania do tegoż Sądu Staroz. Symsona Abramowicza i iego Kompanii Bankierow Wileńskich, iak dla przygotowania się stron do Aktow zgodnie z żądaniem stawaiących stron Sądy swe do dnia 16 Apr. roku tegoż odroczył; w którym czasie ażeby wszy-

scy Kredytorowie i pretensorowie JW. Podkom. Rozdziewicza stawali i dopominkow swych sami przez się, lub przez Plenipotentow probowali, Sąd przez ninieyszą Awizacyą zawiadamiaiąc, że po zjechaniu na termin wyż rzeczony w przeciągu dni 7miu całkowitą sprawę weźmie do namowy, i dla niestawaiących Anissyą zapisze, ostrzega.

Ziem Pttu Borys. Sędzia Exdyw. Prez. Felix Tracewski.

Benedykt Bołtuć Pisarz Ziem. Słuck. Exdyw.

Ignacy Kiiakowski Pisarz Ziem. Wiley. Edyw.

---

1 Excerpt z Protokułu Sądowego Ziemskiego Pttu Słuckiego w dacie poniższey zaniesionego oświadczenia wespół z Manifestem, a dopiero w roku tymże, mca Febr. 20go dnia za opłatą poslin Monarszych pod Pieczęcią Urzędową Ziemską Powiatową Słucką stronie potrzebuiącey iest wydan. Roku tysią ośmset siedmnastego miesiąca Februaryi piętnastego dnia. Przed Sądem Ziemskim Pttu Słuckiego i całą powszechnością czyni się w imieniu W. JPana Stefana Szeniawskiego Deputata Pttu Bobruyskiego na Star. Dawida Judkowicza i Szachnę Dawidowicza Liwszycow oświadczenie wespół z Manifestem w następney treści: iż gdy Dawid Judkowicz za opłaconym sobie przez Żydow Czasnickich Icka i Hirsza Nochimowiczow Raportow, oraz Mowszę Jankielowicza Obligiem na cz. zł. 400, przez W. Xawerego Przeradowskiego na Blankiecie wydanym, uzyskał w Ziem. Słuckim Dekret w Ru 1812 Januar. 24, za którym gdy niemiał powtórney satysfakcyi od Przeradowskiego z racyi, że za pomienionym Obligiem ciż żydzi Czasniccy należność Dawidowi opłacili, a tylko Dawid takowego Obligu na cz. zł. 400 żydom Czasnickim nie zwrocił, a tak chcąc tenże Dawid do skutku doprowadzić swóy napastny interes, przelał ony w całku synowi swoiemu Szachnie Dawidowiczowi Liwszycowi, któren wyrobił w Rządzie Gubernii Mińskiey pomyślny na zajęcie maiątku W. Przeradowskiego Ukaz, iakowy za pomocą Policyi wyexekwował Przeradowskiego z maiątku Krzywonosow w Pcie Bobruy. leżącego wypędził, a tym sposobem dał mu uczuć że zmuszony został Załgo Stefana Szeniawskiego swoiego Kuzyna prosił, aby takową Tradycyą, czyli inekwitacyą za pomienionym opłaconym Obligiem wziął na siebie, a przez co przywrócił spokoyność Przeradowskiemu. Przywiązany Kuzyn dopełnił żądanie Przeradowskiego, dał wraz zgóry Szachnie Dawidowiczowi pięćset Rubli srebr. a na 850 rubli takichże wydał Oblig w Ru 1815 Julii 29go dnia i od tegoż Szachny całkowitą rzecz przelewem nabył: stało się więc kiedy Przeradowski pozwał żydow Czasnickich do Depart. Drugiego Gubernii Witeb. szukaiąc satysfakcyi za Obligiem należnych dla siebie od tychże żydow cz. zł. 1000, ciż żydzi staiąc u Sądu oświadczyli i wyznal, że za Przeradowskiego na Blankiecie zapisanym Obligiem Dawidowi Judkowiczowi opłacili cz. zł. 400 i złożyli na Sądzie Glłm od iego Rewers, a tak Dekret Depart. 2go Guber. Witeb. w Ru 1815 Nowem. 16 dnia Ferowany tylko cz. zł. 600 dla W. Przeradowskiego na żydach Czasnickich zasądził, a tym samym oświecił tegoż Przeradowskiego, że Dawid Judkowicz, iaki uzyskał w Ziem. Słuckim Dekret, za onym satysfakcyi brać niepowinien z racyi już opłaconych przez żydow Czasnickich cz. zł. 400 za Przeradowskiego, udał się zatym do tegoż Sądu Ziem. Słuck. i w Ru 1816 Febr. 17 dnia, Pozwał do Ziem. Słuc. tak Złgo Stefana Szeniawskiego iako przelewnego Aktora, a Dawida Judkowicza Liwszyca i Szachnę Dawidowicza o zwrót pomienionego Obligu i Kassatę całkowitego procederu. Nastąpiło przeto z kolei, gdy rzecz dopiero na adcytacyi Hena Lury w Ziem. Słuc. ostawioną została Złlcy zaś Szeniawski będąc pozwany przez Szachnę Dawidowicza do tegoż Ziem. Słuc. o wypłacenie za Obligiem rubli srebr. ośmset pięćdziesiąt, iako już w Kwestyi będących i przez Przeradowskiego przyaresztowanych, za iakowym Pozwem tenże Dowidowicz Aktorat swóy w regestrach sum narywnych a porządku siedmnastym na karcie setney szesnastey umieścił. Przeto Złlcy Stefan Szeniawski naypród tychże żydow, iako to Dawida Judkowicza i Szachnę Dowidowicza Liwszycow o podstęp takowy manifestuie, a powtóre szukaiąc swoiego bezpieczeństwa, aby Szachno Dawidowicz Liwszyc takowego Obligu na rubli srebr. ośmset pięćdziesiąt w Ru 1815 Julii 29 dnia, od Złlgo sobie wydanego, iako już będącego w Kwestyi nikczemności i niemaiącego waloru, a zawsze do zwrótu do Szeniawskiego należącego nikomu nie przelał i onego nieprzefrymarczył, dla zawiadomienia zatym całey publiczności, że ninieysze oświadczenie wespół z Manifestem ma podać do Redakcyi Gazet Kuryera Litewskiego, o tém też całą powszechność upewnia — Jako proszony zapisuię i podpisuię.

Leonard Jakutowicz.

Zgodno z Protokułem Ignacy Barancewicz Reg.

---

1 Niżey podpisany zajawiam, iż Jerzy i Rozalia Klimaszewscy obywatele Wileńscy zawinili na Oblig 11,000 zł. pol. a że przypadkiem takowy Oblig w Ru zaprzeszłym 1814 został zagubiony, a summa za onym w zupełności opłacona została przez samychże Klimaszewskich — O iakowym zatraceniu Obligu i nieważności uczynione zostało oświadczenie w Magistracie Wileń. w Ru idącym 1817 Febr. 20 d., a dla obszernieyszey wiadomości przez Kuryera zastrzega się, że takowy Oblig na zawsze kasuie się i aby onego pod żadnym pozorem nikt nieutrzymywał, ani czynił sobie Deklaracyi zysku, zastrzegam 1817 mar. 1 dnia.

Jan Tomkiewicz R. M. G. W.

---

1 W Roku 1810 Oblig maiący na W. JP. Karolu Bykowskim Podsędku Pttu Pińsk na rubli srsto dwadzieścia sześć Nro 126 i przyznany z plenipotencyą w Sądzie Niższym Wileń. do uzyskania W. JPanu Wincentemu Podledoskiemu Adw. subselliow Pińsk. umocowanemu odemnie w Roku 1814 i postąpienia procederem v. p. Kombinacyą, a że dotąd po tylokrotnych moich odezwach żadney niemaiąc iak od iedney, tak od drugiey strony satysfakcyi, ieżeliby moia plenipotencya z krzywdą dla mnie była, uznaię ią za nieważną, to podaię do powszechney wiadomości, do czego się własną podpisuię ręką. Datt w Wilnie 1817 dnia 5 marca.

Józef Pawłowski.

---

1 W domie WW. Mejerow pod S. Mikołaiem za Nm 568 znayduią się mieszkania dolne i górne, poiedyńcze, podwóyne i potróyne; oraz staynie, wozownie, sklepy ziemne i zewszelką wygodą, oprócz memblow, rocznie, lub pół-rocznie, ktoby sobie życzył zaiąć zabierze poinformowanie w tym, że Domie mieszkaiącego Administratora.

---

1. Folwark Jakubow zwany, z dobrym i porządnym, wszystie wygody zawieraiącym zabudowaniem ekonomicznym, maiący należnych do zarobienia krescencyi ciągłych Włościan 12, z gruntami w Poletkach Dwornych morgow 60. Zarośli gruntowych mor. 12. Boru opałowego mor. 20. Prętow 249. Boru także na budowlę mor. 24 pręt. 242 Sianożęci mórożney mor. 15. Izdalszémi własnościami Ziemnemi, od mająteności niegdy Dziedzic

twa WW. Swidow Wasiszek przez exdywizyą odłączeny, w gubernii Mińskiey i Pttcie Mins. sytuowany - w zręcznym do spieniężenia produktow, i wszelkiego przemysłu położeniu, nie daleko od guberskiego miasta Mińska, Iwieńca; i dalszych zaludnionych i bogatych miasteczek zostający, przez Właściciela onego, jest udeterminowany do wyprzedaży na wieczność, lub też kilkoletniey dzierżawy arędowney - w jednym więc lub drugim, przedsięwziętych widokach, ktoby życzył sobie takowy Folwark odzierżeć, stosownie do przyległeyszych zręczności, ma się udać w gubernii Mińskiey do W. Wincentego Weryhy w mieście Mińsku, a w gubernii Litewsko - Wileńskiey do W. Józefa Olszańskiego w mieście Wilnie, mieszkających - a z jednym z nich, lub drugim przystępnie do ceny umówić się, i skończyć będzie można.

---

1. ALEXANDER Iszy IMPERATOR Samowładnący całą Rossyą etc. etc. etc.

Star. Hercowi Leybowiczowi Lurze Zięciowi Dawida Judkowicza Liwszyca Pozew przed Sąd Ziemski Pttu Słuckiego z Instancyi W. Xawerego Przeradowskiego Porucznika woysk Rossyyskich wyniesiony mieniąc i stosowuie się mając do Dekretu jednego w roku 1815 ybra 16 w Departamencie 2gim gubernii Witepskiey oczewistego, drugiego w roku 1817 Febr 14 w Ziem Słuckim akcessoryynie załrowanych i dalszych Dowodow w sprawie złożyć się mających w rzeczy zas samey oto: iż obżałowany wydałeś Swiadectwo Staroz. Jokowi i Hirszowi Nochimowiczowi Raportom, oraz Mowszy Jankielowiczowi Obywatelowi miasta Czasnik, że Mowsza Jankielowicz Plenipoteut przy osobnym Wexlu czyli Blankiecie Raportow wziął rubli srebr. 980 dla star. Dawida Judkowicza i ono temuż Dawidowi na oblig przez żałłgo Przeradowskiego na Blankiecie wydany zaliczył i wypłacił, a na co tenże Dawid zwrócił Rewers od Zydow Czasnickich jemu przywzięciu pieniędzy wydany a obligu Przeradowskiego jako już opłaconego nieoddał i za onym jako już opłaconym w Ziem. Słuckim niewolnie na Załł Przeradowskim Dekret oczewisty otrzymał a przelewając takowy Dekret synowi swojemu Szachnie Dawidowiczowi za Ukazem Rządowym pomieniony Dekret tenże Wiewko nabywca przez inekwitacyą na załł wyexekwował, stało się więc gdy Przeradowski mając rzecz w Sądzie Głł. Depar. 2gim gubern. Witepskiey z pomienionemi żydami Czasnickiemi za obligiem o cz. zł. 1000, i ciż żydzi stawając u Sądu gdy wyznali że za pomienionym obligiem u Dawida Judkowicza złokowanym duk. 400, czyli rub. srebr. 980 opłacili co wsparto było świadectwem obżałł Lury dopiero gdy Dekret Ziem Słucki uznał tegoż obżał Lury adcytacya, przeto załł. Przeradowski szanując Wyrok Ziem. Słuckiego tegoż obżałł. Herca Lury do rozpoczętego w tymże Ziem. Słuckim z Ur. Stefanem Szeniawskim Deputatem Pttu Bobr. wlewkobywca oraz Dawidem Judkowiczem i Szachną Dawidowiczem Liwszycami procederu w moc pomienionego Dekretu adcytując następne zakłada *Prozby* o Przeswiadczenie pod przysięgą że żydzi Czasnicey star. Dawidowi Judkowiczowi Liwszycowi rub. srebr. 980. zaliczyli i że tenże Dawid ich rewers zwrócił a obligu od przeradowskiego na duk. 400, na Blankiecie wydanego nieoddał o assystencyą nineyszemu procederowi aż do oczewistey rozprawy o expensa prawne, Kary za pochowałki oraz oto wszystko co czasu sprawy żądanym i dowiedzionym będzie. Pisan 1817 Febr. 15 dnia

Roku 1817 mca Febr 17 dnia. Woźny świadczę iż tego pozwu kopią od WJPana Xawerego Przeradowskiego Porucza. woysk Rossyyskich po star Herca Leybowicza Lura przed Sąd Ziem. powiatowy Słucki w tymże mieście do drzwi Kancellaryi Sądowey i jako poniewosiadłego przybiwszy. dla doyscia onemu Cytacyi iżby Aktor tego Pozwu trzykrotnie ony przez Gazety Kuryera Litewskiego za awizował obowiązałem.

Adam Bańkowski W. P. S. G. U.

Roku 1817 Febr 17 dnia. Przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Pttu Słuckiego osobiście stanąwszy Woźny wyżey wyrażony kwit swóy Rellacyyny podanego Pozwu urzędownie zeznał - przyjąłem.

Ignacy Barancewicz Rejent.

Wypis z Xiąg Ziemskich powiatowych Słuckich.

Roku tysiąc osmset siedmnastego mca Febr. siedmnastego dnia.

Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Pttu Słuckiego, osobiscie stanąwszy Woźny niżey wyrażony kwit swoy Rellacyyny podanego Pozwu urzędownie zeznał w te słowa: roku tysiąc osmset siedmnastego Febr. siedmnastego dnia. Woźny swiadczę iż tego Pozew kopią od WJPana Xawerego Przeradowskiego Porucz. woysk Rossyyskich po star. Herca Leybowicza Lury przed Sąd Ziem. Pttu Słuckiego w témże mieście do drzwi Kancellaryi Sądowey, jako po nieosiadłego przybiwszy, dla doyscia onemu Cytacyi, iżby Aktor tego Pozwu trzykrotnie ony przez Gazety Kuryera Litewskiego za awizował obowiązałem, u tego kwitu Rellacyynego podpis Woźnego takowy, Adam Bańkowski Woźny Pttu Słuckiego, który kwit Rellacyyny po zeznaniu Woźnego jest do Xiąg Ziem. Pttowych Słuckich przyjęty i wpisany, a z nich i ten wypis za opłatą Poszlin Monarszych pod Pieczęcią Urzędową Ziemską powiatową Słucką stronie potrzebujący jest wydan

Correct. JBarancewicz Rejent.

---

1. Folwark Prycinny w Ptcie Wileńskiem parafii Buywidzkiey leżący 4 mile od miasta Wilna odległy, obszerności Ziemney blisko 36 włok mający. między którą znayduje się lasu w części do budowli zdatnego włok 9. Wysiewu żytniego Bk. 18. tyleż Jarzyny, ukosu siana, blisko 200 fur, Dymow 7, a dusz wedle ostatniey rewizyi 22, Karczem dwie, zabudowanie Dworne jakoto: Budynek mieszkalny jeszcze niedokończony, oficyna dachowką kryta, folwark ze sklepem, Lamusow murowanych 2, Browary i Słodownie, Młyn Deptak o dwóch Kamieniach, oborę porządną i dalsze budowle w sobie mający, jest do sprzedania. życzący przeto nie go nabyć może zgłosić się do niżey podpisanego w Wilnie w Klasztorze WWJJXX. Dominikanow Sgo Ducha mieszkającego, gdzie o cenie należytą powziąść może informacyą.

Józef Koliński b. S. Z. P. Grodzieński,

---

1. Kamienica w mieście Wilnie na Zamkowey Ulicy pod Nrem 190 położona, do Aktorstwa W. Jzabellii Geringowey, należąca jest do przedania; ktoby życzył nabydź tę Kamienicę ma udać się do W. Lachowicza Pisarza maiącego wydaną do przedaży tey Kamienicy Plenipotencyą.

---

2 W zbiegu Kredytorow i pretensorow do maiątku JPanow Ignacego i Wiktoryi Kotkiewiczów Magistrat Wileński rezolucyą swoią w dniu 16 teraznieyszego 1817 roku postanowioną, byłego kupca Wileńskiego Kotkiewicza wszelkie znayduiące się towary i ruchomość z publicznngo targu wyprzedać udeterminował, a następnie za przypadnieniem z instancyi JPP. Kredytorow aktoratu dnia 24 Januaryi nietylko wyprzedaż wszelkiego maiątku JPana Kotkiewicza, ale też i do samey JPani Kotkiewiczowey należny udecydowaną została, którą Ja e medio Sądu Urzędnik po uprzedzoney publikacyi i uskuteczniam, lecz żeby wszyscy JPanowie Kredytorowie i Pretensorowie do maiątku JPP. Kotkiewiczow maiący, iako już po udecydowanych dyllacyach prawnych do następney oczewistey rozprawy sami przez się, lub przez swoich plenipotentow z dowodami dla odebrania należney satysfakcyi sub amissione rei, iawili się z poruczenia mi od tegoż sądu danego zastrzegam, i w tém trzykrotną w gazecie Kuryera Litew. zamieszczam Awizacyą.

Onufry Orłowski Radny Miasta Wilna.

Poprawa omyłki.

W numerach 14, 15 i 16 Kuryera Litewskiego, umiesczona była Tabella majątkow skarbowych, przez Izbę Skarbową Mińską w dzierżawę wypuścić się mających, w terminach licytacyi *roku 1817 w dniach miesiąca Marca 5, 9, i 19;* czytać należy: *w dniach miesiąca marca 5, 9, i 13tym.*

DRUGI

Wilno dnia 6 marca 1817 Roku.

OGŁOSZENIA

2. Dobra iedne Widzieniszki z miasteczkiem Widzieniszkami i folwarkami Bastuny, Batany, Bendrów, Stefanów, Antokście z miasteczkiem Skiemianami, Jakietry, Czyżyszki, Kazimierzow, Owile, Medyny, Kunegundow, Jawniszki, Biały i Wysoki Dwór z folwarkami Cesarka, Antecesarka, Goyszwiany, Naliszki, Poniemun z miasteczkiem tegoż imienia, Polepie, Powiryńcie czyli Kurkle oraz dalsze w powiatach Wileńskim i Wiłkomirskim, Pyszno i Pyszenko z folwarkami w Połockim leżące z stopnia Xiążąt Jerzego Andrzeiewicza i Anny z Krzywcow Massalskich Marciana Woiewody Mścisławskiego Starosty Wiłkomirskiego i Abelskiego tudzież syna iego Maurycego Dewmontow, Matussowiczow, Giedroyciow spadkiem przyrodzoney kolei w prostey linii do Dziedzictwa WWJPanow Mateusza Szambellana Dworu Polskiego brata Urszuli Prezydentowny Ziemskiey Wileńskiey siostry Sybutów Romanowiczow, Benedykta i Ignacego Kordziukow Sędziow Granicznych Wileńskich, Adama i Antoniny z Kordziukow Kniaziów Zagiellow Marszałkow powiatu Wiłkomirskiego, Antoniego i Anny z Kordziukow Stempkowskich Rejentow Ziemskich, Wileńskich, Ferdynanda Rejenta Sądu Głównego Litewskiego i Ignacego Sędziego Granicznego Wiłkomirskiego braci, Pelagii Skarbnikówny Wileńskiey siostry Wołłodkow należące, zostaią pod bezprawnym przywłaszczycielow władaniem, jakoto: JOO. Xiążąt Jchmośoiow Stefana Marszałka Pttu Wileńskiego i Kazimierza Starościca Osieckiego Giedroyciów braci i ich siostry Kunegundy w zamęściu Wawrzeckiey Jenerałowey wóysk Polsk. tudzież WW. Bielikowiczow Malckich, Thadeusza Piotucha Łowczego Wiłkomir. i innych różnego tytułu i nazwania kondyktowych nabywcow, zastawnikow,, arędarzów, tradycyynych i wlewkowych Possessorow, a między temi JXX. Missionarzow Wileńskich, Augustyanow Widzieniskich, Poniemuńskich i Skiemianskich, o których to dóbr wydobycie przez powyż rzeczonych Dziedzicow iako iedynych w następstwie z linii Xiążąt Dowmontow Giedroyciow i Massalskich Sukcessorow, za Dekretem Remissyinym Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego drugiego Departamentu w roku 1803 Januaryi 5 dnia uzyskanym rozwinięty proceder. ciągłą Lityspendencyą przy zanaszanych aż do dziś dnia Manifestach był i iest popierany- Także dobra drugie Podubisie z miasteczkiem Rozalin, Kowkle, Poieziory, Burbiszki Połoszmenie, Lawdy, Surdegie i inne, a między témi podobnegoż pierwszym nazwania Podubisie i Poieziory z folwarkami w Xięstwie Zmudźkim w powiatach Wiłkomirskim, Upitskim i dalszych leżące z stopnia Mleczkow i Drobyszow, a szczegulnie zeszłych Jana i Bogumiły z Zabiełłow Podstarościch Upitskich Rodzicow, Adama Starosty Poiezierskiego Kawalera Orderu Sgo Stanisława syna, Drobyszow w prostey linii z głowy siostry jego rodzoney Katarzyny z Drobyszow Kordziukowey Strażnikowey Wileńskiey do dziedzictwa WW. Teressy z Kordziukow Mackiewiczowey Rotmistrzowey Xttwa Zmudzkiego, Benedykta i Ignacego Kordziukow Sędziow Granicznych powiatu Wileńskiego i ich siostr rodzonych. Antoniny z Kordziukow Zagiellowey Marszałkowey Wiłkomirskiey i Anny z Kordziukow Stempkowskiey Rejentowey Ziemskiey Wileńskiey, tudzież Ewy z Pietrzkiewiczow w zamęściu za Ignacym Siwickim Marszałkiem Pttu Kowieńskiego Kawalerem Orderu Stey Anny, ciotki, Stanisława Pietrzkiewicza Szambellaicą Dworu polskiego synowca przysłuchaiące, równym bezprawności porządkiem, nayprzód po zeyściu bezpotomnym Adama Drobysza Starosty Pojeziorskiego, przez żonę jego zeszłą Rozalią z Białozorow Drobyszowę, a po niey przez WWJPanow Kazimierza Strażnika, Wincentego Marszałka byłego Rosieńskiego i Stanisława Porucznika woysk Polskich Białozorow pospoł z summami i niemałego szacunku sprzętem i ruchomością zostały tak przez nich, jako toż przez dalsze osoby mianowicie przez Pysaniewiczow i Montwiłow zawładane. O których windykacyą lubo podobnie z mocy Dekretu Remissyinego Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego drugiego Departamentu w roku 1803 Septembra 28 dnia zapadłego maiąc rzecz rozpoczętą z przywłaszczycielami, którzy nie słusznie z ich własności zbieraią użytki, dla zapobieżenia w przyszłości, iżby ci de nullo dato et accepto cudzych dobr posiadacze, ani zaszczycać się dziedzictwem do siebie nienależnym, ani osłaniać dawnością spełnionego przez się w zaborach bezprawia, ani też zaciągać długów, opisywać kaucyów, ewikcyow, zgoła niiakiego obarczenia szafunku i przedaży w tych dobrach ku szkodzie prawych dziedzicow domierzać niebyli władni zapisanemi na urzędach (jak prawo chce mieć) protestacyami broniąc swych własnościow nieraz zapowiadali, mimo to iednak słysząc, iż takowa skarga w aktach umieszczona, rzadko przez kogo widziana niemoże wstrzymać tychże przywłaszczycielow od działania rozlicznego rodzaiu Tranzaktow. Przetoażeby ta ich bezprawność w posiadaniu dobr zwyż wyliczonych doszła do publiczney każdego wiadomości, ninieysze ostrzeżenie dla trzykrotnego w Kuryerze Litewskim zajawienia w Imieniu własnym i całey familii moiey podpisuię. Datt roku 1817 mca Februaryi 26 dnia.

Benedykt Kordziuk b. Sędzia Graniczoy Pttu Wileńskiego.

---

2 Ustawa o powszechnym rozgraniczeniu maiątkow w Gubernii Litewsko-Wileńskiey położonych, Naywyższą Wolą Jego Imperatorskiey Mości w dniu 6 Oktobra 1810 roku Zakonfirmowana, między innemi punktami w Oddziale VI, Paragrafie 83 postanowiła w słowach: „Gdyby kto na żądanie prawuiących się nie wydał cudzych papierow w przeciągu lat dziesięciu winien iest zapłacić wszystkie straty ztąd wynikłe.

Dziedzice maiętności Radziun czyli Giebian, Pomusza nad rzeką Muszą w Pcie Wiłkomierskim w Farafiach Wiłkomierskiey i Troupienskiey leżącey, za prawami nabycia z głów swych poprzednikow, a między temi Ginwiłowiczow, Piotrowskich Szołkowskich, Podleckich, Siesieckich, Szukszto w, i Pieszkow o pomienioną maiętność posiadaiący, gdy z różnych stron będąc napastowani o Granice, z rozbioru Dokumentow własnych w tymże maiątku, Radziunach znayduiących się dośledzaią.

Nayprzód: Iż zeszły niegdyś Podsędek Trocki Wenckowicz w niewiadomych dobrach, iakie i w którym posiadał Powiecie, miał sobie do lokacyi powierzone Dokumenta Radziunskie iak o tym poświadcza Rejestr po zeyściu jego w roku 1725 Augusta 9 sporządzony, a na dniu 16 wzmienionego roku i miesiąca w Trybunale Głłym Wielkiego Xięztwa Litewskiego aktykowany, w którym te są wyrażone słowa: „Numero 4to Plik Spraw na Radziuny, Numero 22 Plik Spraw Radziunskich i innych cudzych w zaręce danych.

Powtóre: Iż W. JPan Kazimierz Rudnicki Si-

payło Czesznik z rąk Dziedzica Radziunskiego zeszłego Benedykta Kordziuka Straż. Wileń. wziął dokumentow niedrabowanych fascykułow iedynaście podług świadectwa własnoręcznego rewersu piszącego w słowach: „Roku 1751 mca maia 13 dnia wyrażam tą moią kartą WJPanu Benedyktowi Kordziukowi Strażnikowi W. Wileńskiego daną na to: iż do procederu z JPanią Szukszciną i JPanem Sypiańskim wziąłem od Jegomości Dokumentow niedrabowanych tak in autentico iakoteż in extractis fascykułow iedynascie do manutenencyi służących na maiętność Radziuny, pro maiori certitudine ręką własną podpisuię się, actum ut supra w Wilnie. Kazimierz Rudnicki Sipayło Czesznik." Na twierdzy przeto tych powyż przywiedzionych Dowodow ponieważ dzisieysi Dziedzice Radziunscy dla przyczyny niewiadomości maiątkow w których ci pomienieni Wenckowicz Pousędek Trocki i Sipayło Czesznik przemieszkiwali, a ztąd kto w ich stopniu stawszy się Sukcessorem, lub nabywcą temiż pozostałemi po nich włada maiątkami dopomnieć się zwrótu należnych sobie papierow, niewiedzą u kogo, pomiędzy którem iak się okazuie ze śladow w dawnych notacyacch i rejestrach zostawionych, ograniczenia ugody, zamiany, przykupłe, pomiary, te nader ważne co do granic dowody znaydować się maią, zatym w zamierze otrzymania żądaney co do powrótu onych satysfakcyi wzywaią prosząc nietylko tych w czyimby dotąd zachowaniu takowe papiery znaydować mogły, aleteż i tych, którzy w stopniu wybywcow maiętności Radziun czyli Giebian (z maiątkow po nich drogą Sukcessyi, lub nabycia odzierżanych iako ewiktorowie w każdym zarekwirowaniu zastępować powinni, aby tak iedni skutkiem zaiawionych sobie dowodow, iako też drudzy z obowiązku wniesionych na swe maiątki ewikcyow, te nieraz rzeczone papiery Radziuńskie, iakieby się u nich znaydować mogły, w mieyscu ulegania odpowiedzi Naywyższą Ustawą ku spełnieniu przepisaney przyymuiąc od zgłaszaiących się Właścicielow wdzięczność i nadgrodę, iaką oddaiącym spełnić bez zawodu przyrzekaią, tymże proszącym odesłać prosto do Radziun, alboliteż o ich znaydowaniu się dać łaskawe uwiadomienie niżey piszącemu się raczyli — Działo się roku 1817 mca Febr. 26 dnia.

Benedykt Kordziuk b. Sędzia Gran. Pttu Wileń.

---

2 Zmarły na dniu 18 lutego roku teraźnieyszego X. Antoni Sokołowski Kanonik, rozpisał testamentem pozostałą swoię pieniężną i inną ruchomą własność dla braci swoich JPP. Wincentego, Franciszka, Ludwika i Tomasza Sokołowskich, oraz na jałmużny i inne pobożne uczynki. Exekutorowie Testamentu zaiąwszy się wypełnieniem woli testatora, wzywaią wspomnionych Sukcessorow, azeby z należytemi dowodami zgłosili się do klasztoru XX. Bernardynow wileńskich: gdzie się dowiedzą o szczegółach zapisow i praeznaczoną własność odbiorą.

X. Jan Sokołowski Prokurator Guber. Wil. XX. Bernard.

W Drukarni XX. Pijarów u A. Żołkowskiego wyszedł z pod prassy 2gi Tom tłumaczenia Fizyki Mechaniczney Fiszera zawierający Oddziały: I. *O Elektryczności.* II. *O Magnetyzmie.* III. *O Swietle.*

Cena obu tomów na papierze pocztowym rub. sr. 3.
białym dobrym - - - 2 kop. 50
na ordynaryynym wodn. 2

Przemówienie do Zebraney Publiczności na obchód Exekwialny JW *Tomasza Wawrzeckiego*, przez JW. Antoniego Lachnickiego, miane 8vo kop 10
na pocztowym papierze kop. 15.

Kalendarz Niemiecki Petersburski na rok 1817 zawieraiący różne wiadomości, z przekładanym czystym papierem 8wo kop 45.

Tygodnik Wileński z roku 1817 2 tomy zdwóma mappkami rub. srebr 3.

Materyie zawarte w 13tu Numerach Tygodnika Wileńskiego — na rok bieżący

Opisanie Kiachty, z podróży P. Klaprota, Wyiątek z Dziennika Peterzburskiego syn Oyczyzny — Pochwała trzpiota — Bayka Lis oszukany przez *W. Sobolewskiego* — Opisanie poranku, naśladowanie z P. Bernis przez J *Truszkowskiego* — Prosba Eponimy małżonki Sabina — Opis niektorych szpitalow i innych miłosiernych w Anglii zakładów przez A K... Bayka Koń Karecianny, naśladowanie z Cellerta przez J. J — Wyiątek ze Skąpca Komedyi Moliera. — Anakreontyk przez J L. — z Ossyana początek pieśni w Selmie. — Bayka Dąb i Chłop, naśladowana z Niemieckiego przez *Kaczkowskiego*; — O potrzebie gruntowney znaiomości historyi i na czym ta gruntownosć zależy przez J. *Lelewela*. — Pożegnanie do Wacława przez S. S. — Bayka z Klopsztoka. — Bayka Minerwa. — Bayka Osieł — Hero i Leander, scena liryczna z Floryana — Bayka Niedźwiedź — Zółna — Kozy — Niektore uwagi o Algiebromanii umieszczonym w Pamiętn Magnetycznym — Jedna uwaga o Teatrze — Bayka Jabłoń dzika — Dyament i Kryształ gorny — Wieśniak — Bitwa pod Parmą z P. Bernard — Przyiaźń i miłość — Oda V. z k. III z Horaciusza — z Spektatora Angielskiego, o nowey sekcie Próżniaków — Wiadomosć o starożytnym Kościele Jowisza Perkunas zwanym w Wilnie przez T Narbutta — Oda Balon przez Stanisława Trembeckiego — Oda IV z K. III Horaciusza przez T Narbutta — O guście z Pani Stael — Pismo do Redakcyi o Antośku — Bayka Strumyk, Fiołek i Róża — Szarady — z Spektatora Angielskiego — Prawdziwa umieiętność bardziey w nas zaszczepia pokorę, aniżeli pychę — Pismo do Redakcyi — Bytność Boga — Zaćmienie — do Przyiaciela — Moralność przybywa człowiekowi na szczęściu co mu schodzi na piękności — Wyiątek z jednego manuskryptu — Pismo do Redakcyi przez *Polskomysłnickiego* — Wiersz na Poetę W.. przez *Stanisława Trembeckiego* — Tyrsys i ptaszyna — o Kulary — Logogryfy — z Spektatora Angielskiego — Pismo do Redakcyi o Antośku — Dwie Uwagi — Sielanka żal Filona na Filidę — Opinia z Weyssa — Pasterz moralny — Bayka Dąb, Róża i Jaśmin, naśladowanie z P. Giliet przez *Sosnowskiego* — Gniew z Weyssa — List do Redakcyi o pięknych sztukach — z Spektatora Angielskiego — Wiersz przez *Stanisława Trembeckiego* Postanie.

Można prenumerować to pismo we wszystkich expedycyiach pocztowych — Kosztuie na Rok z pocztą Rubli srebrnych 5

---

2. *W Kardynalii na ulicy zamkowey u Krzysztofa Szołła, znayduią się do przedania niżey opisane z blachi zrobione Alkoholometry czyli Probki do wódek i spirytusów.*

Probki te szczegulnieyszego są użytku, dla destyllatorow, pędzących wódki, i tych którzy się bawią handlem wódek i spirytusow, ponieważ za pomocą tych probek dokładnie wymierzyć można, jak wiele ma mocy każdy płyn spirytusowy, który iak wiadomo, począwszy od wódki aż do naymocnieyszego spirytusu, składa się z wody i spirytusu albo też iak wiele taki płyn zawiera w sobie wodnych części?

Rozkład tych probek, iest podług znaiomego Richterowskiego Alkoholometru sporządzony, którego pożytki i pierszeństwo nad wszystkie inne tego rodzaiu są zawsze przenoszone. Za pomocą tey probki naydokładniey wiedzieć można, podług procentów nawet, wiele się części wodnych znayduie w takim płynie, stosownie też do tego łatwo można wartość takiego płynu ocenić, co nie tylko kupcom wielkie pożytki wskazuie, ale nawet tym sposobem od fałszowania tego płynu i oszukaństwa łatwo się zabezpieczyć można.

Probkę tę wygodnie przy sobie nosić można w kieszeni, a tę iest ze nad drugie maią korzyść, że żadnemu nie podpadaią stłuczeniu, co przy szklannych często się wydarza.

Cena obu gatunkow iest od każdey sztuki po Rubli srebrnych dwa, a przytem kupuiący otrzyma przy każdey probce drukowaną informacyą, iak ma tey probki używać.